Tim Rienks

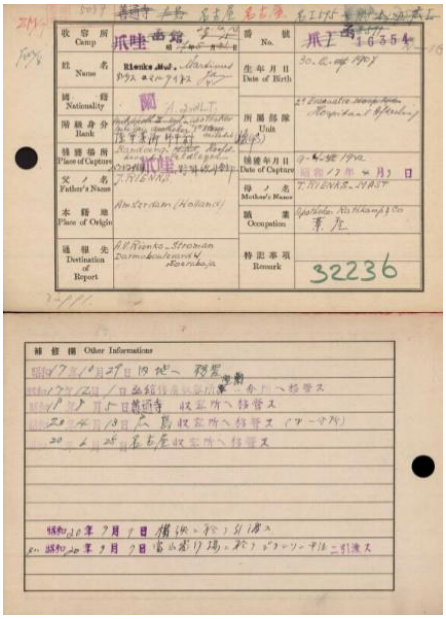
Martinus Jan (Tim) Rienks is geboren op 30 december 1907 in Amsterdam. Hij was zoon van Jene Martinus Rienks (1877) en Trijntje Jans Mast (1882).

In 1925 was hij verkenner en deed mee aan een prijsvraag in '*De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders'*. In 1927 was hij welpenleider en later akela in Hilversum. Hij begon waarschijnlijk bij groep 1 Die Gooische Treckers. Uit groep 1 ontstond in 1930 groep 4 de Apachio's. Tim werd hier Akela en stopte daar in januari 1931.

M. J. RIENKS
en
ANNIE STROMAN
geven kennis van hun Huwelijk, waarvan de voltrekking plaats vond op 29 April.
Toekomstig adres: Batavia.

Na zijn HBS ging hij wis- en natuurkunde studeren aan de Universiteit van Amsterdam en studeerde af in de richting farmacie. Tim trouwde op 29 april 1931 in Haarlem met Antje Volmina Stroman (1909) en ze vertrokken op 5 mei met de J.P. Coen naar Nederlands-Indië. Daar werden drie kinderen geboren. Begin jaren '30 woonden ze in Buitenzorg. Hierna verhuisden ze naar Soerabaja waar Tim apotheker was bij Rathkamp & Co.

Toen hij in 1934 in Buitenzorg woonde, was hij assistent districtscommissaris van het district Batavia e.o,. In 1941 was hij assistent districtscommissaris Verkenners en cursusstaf voor leiderscursussen van district Soerabaja.

32236

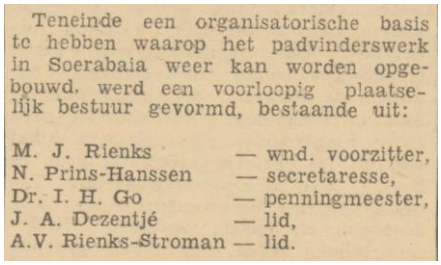
Tijdens de mobilisatie was hij militair apotheker (1e luitenant) bij het Tweede evacuatie Hospitaal. Hij werd krijgsgevangen genomen en geïnterneerd. Op 16 oktober 1942 vertrekt hij met Tofuku Maru 1 met ongeveer 2000 Nederlandse krijgsgevangenen (afkomstig uit de Glodok-Gevangenis in Batavia) uit Tandjong Priok naar Singapore. Deze krijgsgevangenen behoorden tot de zogenaamde Java Party 5B. Na aankomst van het schip Singapore op 19 oktober worden de krijgsgevangenen werden overgebracht naar het Changi-kamp.

Hij vertrok uit Singapore op 27 oktober 1942 met de Tofuku Maru 2. Hij kwam op 1 december 1942 aan in kamp Hakodate 1B in Muroran, Japan. Hier moesten ze werken in de nabij gelegen hoogovens. Van daar ging hij

naar kamp Hiroshima 1B waar hij op 2 augustus 1943 aankwam. Op 23 juni 1945 ging hij met 35 Nederlandse officieren naar kamp Nagoya 1B. Hier moesten ze werken in een loodmijn.

Zijn vrouw en kinderen werden tijdens de oorlog geïnterneerd in kamp Gedangan in Semarang.

Na de Japanse capitulatie riep Indonesië op 17 augustus 1945 de onafhankelijkheid uit. Dit leidde in het najaar tot felle gevechten en massale volksopstanden door Indonesische revolutionairen. Op 25 oktober 1945 arriveerden Geallieerde (Brits-Indische) troepen in Soerabaja om de Japanners te ontwapenen en krijgsgevangenen te bevrijden. Het gevolg waren zware straatgevechten met zwaar bewapende Indonesische milities (de Pemoeda's). Bij de Slag om Soerabaja vallen Britse troepen op 10 november 1945 de stad binnen als een Brits ultimatum over de inlevering van wapens niet wordt nageleefd. Ondersteund door tanks, jachtbommenwerpers en scheepsgeschut, veroveren ze Soerabaja in moeizame straatgevechten waarbij naar schatting meer dan 15.000 Indonesiërs om het leven komen. Op 29 november 1945 is de stad in Britse handen. Ook in 1946 bleef Soerabaja het toneel van hevige strijd en chaotische overgangen. In april 1946 droegen Britse troepen het front over aan de Nederlandse Mariniersbrigade in een poging het koloniale gezag te herstellen.

Teneinde een organisatorische basis te hebben waarop het padvinderswerk in Soerabaia weer kan worden opgebouwd, werd een voorloopig plaatselijk bestuur gevormd, bestaande uit:

M. J. Rienks — wnd. voorzitter,
N. Prins-Hanssen — secretaresse,
Dr. I. H. Go — penningmeester,
J. A. Dezentjé — lid,
A.V. Rienks-Stroman — lid.

Nadat het normale leven weer op gang kon komen, werden ook de padvindersgroepen weer actief. Hopman Rienks werd in maart 1946 voorzitter van het voorlopige plaatselijke bestuur van de afdeling Soerabaja van het NIPV. Ook zijn vrouw werd bestuurslid. In augustus begonnen diverse groepen weer met activiteiten en in december 1946 verscheen het eerste nummer van Districtsberichten van District Soerabaja. In dit nummer was aandacht voor het lot van de vooroorlogse districtscommissarissen. De voorlopige districtsleiding werd in het blad bekend gemaakt. Tim werd districtscommissaris. Hopman en Akela Zoetmulder waren uit Batavia naar Soerabaja verhuisd en werden ook daar actief in het district. Veel van de leiders van de groepen waren militairen bij de Mariniersbrigade.

Het echtpaar vertrok met de Kota Baroe op 29 juni 1947 vanuit Batavia naar Rotterdam. Ze gingen wonen in Soest en verhuisden in mei 1948 naar Dordrecht. In 1949 zijn ze in Dordrecht gescheiden. Tim hertrouwde in 1950 in Londen met Alice Elisabeth Boot (Soerabaja 1918) en het echtpaar verhuisde naar Indonesië. Daar bleef hij tot 1954. Tim is overleden op 1 februari 1993 in Dordrecht.

Meer informatie

De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 11, 1925, no. 8, 1925 » 1925-08 - Pag. 11 | Delpher
De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 13, 1927, no. 6, 1927 » 1927-06 - Pag. 13 | Delpher
De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 17, 1931, no. 5, 1931 » 1931-05 - Pag. 9 | Delpher
De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 14, 1928, no. 4, 1928 » 1928-04 - Pag. 21 | Delpher

Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 15, 1931, no. 1, 1931 » 1931-01 - Pag. 7 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 18, 1934, no. 1, 1934 » 1934-01 - Pag. 5 | Delpher
Het Padvindersblad; officieel orgaan der Vereeniging Nederlandsch Indische Padvinders, jrg 20, 1934, no. 3, 1934 » 1934-03 - Pag. 10 | Delpher
Deli courant » 29 mei 1931 - Art. 97 | Delpher
Pieter Derks Wyrsum 8 generaties (tjaart-egge.nl)
Martinus Jan Rienks (1907 - 1993) - Genealogy (geni.com)
Registratie Martinus Jan Rienks op 30 december 1907 » Open Archieven
Huwelijk Martinus Jan Rienks & Jene Rienks & Trijntje Mast & Antje Volmina Stroman & Adriaan Stroman & Petronella Elizabeth van Oest op 29 april 1931 te Haarlem » Open Archieven
De Indische courant » 23 okt 1939 - Art. 64 | Delpher
Soerabaijasch handelsblad » 24 feb 1940 - Art. 107 | Delpher
Het Leidersblad februari 1928
Het Indisch Leidersblad, januari 1941
Nieuwe courant » 26 maa 1946 - Art. 9 | Delpher
Nieuwe courant » 01 mei 1946 - Art. 15 | Delpher
Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief
Kampen in Japan (japansekrijgsgevangenkampen.nl)
japansekrijgsgevangenkampen.nl/Hakodate 1B.htm
japansekrijgsgevangenkampen.nl/Tofuku Maru 2 Register.htm
Hiroshima 1B (japansekrijgsgevangenkampen.nl)
japansekrijgsgevangenkampen.nl/Hiroshima 1B.htm
japansekrijgsgevangenkampen.nl/Naamlijst Nagoya 1B.htm
Fukuoka 8B, Yamano: naamlijst (297 namen) (japansekrijgsgevangenkampen.nl)
japansekrijgsgevangenkampen.nl/Nagoya 1B.htm
japansekrijgsgevangenkampen.nl/Tofuku Maru 1.htm
japansekrijgsgevangenkampen.nl/Tofuku Maru 2.htm
Militiekaart Indexen (archief.amsterdam)
Archiefkaart Indexen (archief.amsterdam)
Martinus Jan Rienks - Ons Land
A.V. Rienks-Stroman - Ons Land
Archief groep 13 Sint Aloysiusgroep, Scoutingmuseum Baarn
Indexen Archief Amsterdam
Indexen Archief Amsterdam

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.